

Programmabegroting 2020-2023

definitief 12-11-2019

gemeente
gouda

3.8 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Lasten in €
6.137.000

Baten in €
187.018.000

Percentage van totale uitgaven
2%

Waar staat het programma voor?

In de zeven programma's van deze begroting zijn de specifieke lasten en baten per programma opgenomen. Daarnaast heeft de gemeente ook lasten en baten die niet aan een programma zijn toe te rekenen. Het betreft de algemene uitkering, de algemene belastingen, de financiering, onvoorziene uitgaven en stelposten en ook de vennootschapsbelasting. Deze maken deel uit van Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

3.8.1 Inleiding

Algemene dekkingsmiddelen zijn gelden die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Voorbeelden zijn de uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten van gemeentelijke belastingen (OZB, precariobelasting etc.). Binnen de algemene dekkingsmiddelen wordt geen directe koppeling gelegd tussen middelen en doelstellingen. Daarom bevat dit onderdeel van de begroting geen overzicht met indicatoren.

De toelichting is opgebouwd aan de hand van de diverse taakvelden die binnen dit onderdeel worden verantwoord. In lijn met voorgaande jaren worden de volgende algemene dekkingsmiddelen onderscheiden:

- financiering/treasury;
- lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is;
- algemene uitkering uit het gemeentefonds;
- overige baten en lasten.

3.8.2 Toelichting op financiering

Treasury

Op het taakveld treasury worden het renteresultaat en het resultaat op deelnemingen verantwoord.

Het renteresultaat wordt ook wel aangeduid als het saldo van de financieringsfunctie. Dit geeft het saldo weer tussen enerzijds:

- de betaalde rente (last) over de aangegane langlopende leningen en over de aangetrokken kortlopende middelen zoals kasgeld en middelen in rekening courant en
- de ontvangen rente (baten) over de uitzettingen, zoals deposito's, verstrekte langlopende leningen en beleggingen en anderzijds de rente die wordt doorberekend aan de producten, de investeringen en de grondexploitaties.

Het resultaat op deelnemingen bestaat uit ontvangen dividend van aandelen BNG en Cyclus. Oasen keert geen dividend uit. Naast dividend wordt op deze post ook eventueel gerealiseerde koersresultaten als gevolg van verkoop van aandelen verantwoord.

Tot slot worden de kapitaallasten (rentelasten) voor deelnemingen in het aandelenkapitaal van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Cyclus N.V. en Oasen hier verantwoord.

Per saldo resteert een voordelig resultaat op het taakveld treasury dat schommelt rond de € 2 miljoen in de periode 2020-2023. In de paragraaf Financiering is een uitgebreide toelichting opgenomen.

3.8.3 Toelichting op algemene dekkingsmiddelen

Mutaties reserves

De bij dit onderdeel geraamde onttrekkingen zijn grotendeels een gevolg van de besluitvorming over de aanwending van de reserve sociaal domein en de algemene reserve. De nieuwe toevoeging betreft de opbrengst van het Bedrijfschap Regio Gouda in 2022. Zie verder hoofdstuk 5.3 Uiteenzetting van de financiële positie en hoofdstuk 5.9 Stand en verloop reserves. In de bijlagen zijn de reserves verder uitgesplitst.

Resultaat van de rekening (baten/lasten)

Dit taakveld toont in feite het begrotingssaldo, na alle toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Het begrotingssaldo kent het volgende meerjarige verloop.

Bedragen * € 1.000	2020	2021	2022	2023
Begrotingssaldo	1.070	772	582	2.770

Een toelichting op de totstandkoming van dit resultaat is te vinden in het hoofdstuk Financiële begroting en meer specifiek in 5.5 Overzicht van baten en lasten. Het saldo wordt administratief technisch toegevoegd aan de algemene reserve.

Onroerende-zaakbelasting (woningen en niet-woningen)

De onroerende-zaakbelasting (OZB) is een belasting die gemeenten mogen heffen over woningen en niet-woningen. De OZB maakt onderdeel uit van de groep lokale heffingen (rioolheffing, OZB, afvalstoffenheffing, leges, parkeeropbrengsten, precariobelasting, hondenbelasting, havengelden, staangelden, marktgelden en toeristenbelasting) en genereert voor de gemeente Gouda binnen de lokale heffingen de op een na hoogste belastingopbrengst. De OZB kan worden gesplitst in een eigenarenbelasting en een gebruikersbelasting. De aanslagen OZB worden berekend op basis van de waarde van de onroerende zaken. Deze waardering dient de gemeente uit te voeren op grond van de [Wet waardering onroerende zaken](#) (Wet WOZ).

Het tarief voor de heffing van de OZB wordt jaarlijks gewijzigd. De aanslag OZB wordt berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaken, zoals die op de voet van de Wet WOZ wordt vastgesteld. Voor het jaar 2020 worden de onroerende zaken gewaardeerd naar waardepeildatum 1 januari 2019. In de paragraaf Lokale heffingen is een uitgebreide toelichting opgenomen.

Aan de lastenkant worden kosten geraamd voor het innen van de opgelegde belastingen, de zogenaamde perceptiekosten. Feitelijk zijn dit alle personele en materiële kosten die verband houden met de oplegging, inning, afhandeling bezwaarschriften en de kosten van de uitvoering van de Wet WOZ.

Parkeerbelastingen

Tot dit taakveld behoren de heffing en invordering van parkeerbelasting, de opbrengsten van parkeerfaciliteiten en de opbrengsten uit boetes. In Gouda zorgen met name het betaalde straatparkeren rondom de binnenstad en de stationsparkeergarage voor jaarlijkse inkomsten. In de paragraaf Lokale heffingen is een uitgebreide toelichting opgenomen.

Overige belastingen

Tot dit taakveld behoren overige gemeentelijke belastingen, zoals de precariobelasting en de hondenbelasting. In de paragraaf Lokale heffingen is een uitgebreide toelichting opgenomen.

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeente. De hoogte van de uitkering wordt bepaald op basis van objectieve maatstaven zoals bij voorbeeld het aantal inwoners, het aantal woonruimten en andere sociale en fysieke kenmerken van de gemeente.

De hoogte van raming van de algemene uitkering uit het gemeentefonds voor de periode 2020-2023 is gebaseerd op informatie uit de meicirculaire gemeentefonds 2019 van het ministerie van BZK. De raad is voorafgaand aan de behandeling van de Kadernota 2020-2023 geïnformeerd over de uitkomsten van deze circulaire. In hoofdstuk 5.3 van deze begroting is de financiële uitwerking opgenomen.

Gedurende 2020 zullen naar verwachting de trajecten rond de heroverweging van de financiële verhouding en de herziening van de verdeelmodellen sociaal domein worden afgerond. Deze zijn gericht op de invoering van een nieuwe verdeling van het gemeentefonds per 2021. Hierbij zullen (opnieuw) herverdeeleffecten ontstaan.

Over de resultaten van de septembercirculaire 2019 wordt de raad afzonderlijk geïnformeerd. De uitkomsten worden bij de eerstvolgende begrotingswijziging verwerkt.

Overige baten en lasten

Binnen dit taakveld presenteert de gemeente de post onvoorziene uitgaven algemeen en de stelposten, waaronder de taakstellende bezuinigingen en ruimte voor nieuw beleid. Op dit taakveld komen ook de loonkosten voor bovenmatig personeel dat niet meer aan het werk is en de lasten en baten van gedetacheerd personeel.

Onvoorziene uitgaven

Wettelijk is voorgeschreven dat in de programmabegroting een post voor onvoorziene uitgaven is opgenomen. Er zijn geen voorschriften, of normen, over de omvang hiervan. Het is aan de raad om aan te geven welke omvang zij nodig acht. De raming voor 2020 bedraagt € 151.000. Dit is het totaalbedrag dat beschikbaar is voor alle programma's tezamen, dat onder voorwaarden (onvoorzien, onvermijdbaar, onuitstelbaar) kan worden aangewend. De hoogte van de onvoorziene uitgaven is in basis overigens niet bedoeld om omvangrijke afwijkingen binnen de begroting op te vangen. Daarvoor dient de beschikbare weerstandscapaciteit. Zie ook de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing.

Stelposten

Stelposten zijn posten die wel in de begroting zijn meegenomen voor het algemeen beeld, maar nog niet zijn uitgewerkt of ingevuld. Dit omdat nog niet bekend is hoe de verdeling precies plaatsvindt. Het is wenselijk zo min mogelijk met stelposten te werken. Een positieve stelpost is nog toe te wijzen budget en een negatieve stelpost een nog in te vullen taakstelling.

Binnen de begroting van Gouda zijn de volgende stelposten verwerkt:

- Stelposten loon- en prijscompensatie: De inkomsten uit het gemeentefonds worden weergegeven in zogenaamde lopende prijzen. Dat betekent dat rekening is gehouden met de verwachte toekomstige cumulatieve loon- en prijsstijgingen. De loon- en prijsgevoelige budgetten in de Goudse begroting worden conform de Kadernota 2020-2023 in 2020 verhoogd met de 3,2% voor loongevoelige budgetten en 1,5% voor prijsgevoelige budgetten; zie ook het onderdeel Grondslagen in het hoofdstuk Financiële begroting.
- Stelpost taakmutaties algemene uitkering: De taakmutaties die genoemd worden in circulaire van het gemeentefonds worden in afwachting van nadere inhoudelijke en financiële onderbouwing geraamd op een afzonderlijke post in de begroting. Voor 2020 en verder kunnen nog middelen worden bestemd met betrekking Wmo, de Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang en - op grond van de meicirculaire 2018 - voor schulden en armoede.
- Stelpost uitbreiding Westergouwe: Een van de uitgangspunten voor de uitbreiding van Westergouwe is budgetneutraliteit ten aanzien van de gemeentelijke voorzieningen. De lasten van deze voorzieningen die te worden gedekt ten laste van de toename van de algemene uitkering uit het gemeentefonds en van de OZB als gevolg van de nieuwbouw in Westergouwe.

Bedragen * € 1.000	2020	2021	2022	2023
Stelpost loon- en prijscompensatie	0	1.994	3.801	5.538
Stelpost taakmutaties algemene uitkering	156	331	330	330
Stelpost uitbreiding Westergouwe	0	17	403	379
Stelpost meerjarenbegroting 2019-2022 (precario)	0	0	0	-500
Totaal	156	2.342	4.534	5.747

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 is vennootschapsbelastingplicht voor overheden effectief in werking getreden. Dit houdt in dat overheden vennootschapsbelasting (VPB) moeten betalen over de winst die zij met ondernemingsactiviteiten hebben.

Uit de inventarisatie gebaseerd op de jaarrekeningen 2015 t/m 2018 en de (concept)begroting 2019 en 2020 verwacht de gemeente Gouda bij de belastingaangifte over 2017 op basis van de huidige inzichten dat de clusters Parkeergarage en Straatparkeren door de ondernemerspoort gaan:

- voor het Straatparkeren kan een vrijstelling worden toegepast, waardoor geen VPB-druk ontstaat;
- voor het cluster Parkeergarage geldt geen vrijstelling en is de geraamde vennootschapsbelasting € 140.000 over de periode 2020-2023.

3.8.4 Wat gaat het opleveren?

3.8.4.1 Overzicht exploitatie

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Lasten	1.108	3.575	5.127	8.587
Baten	-180.286	-182.185	-185.426	-185.295
Saldo van lasten en baten	-179.178	-178.610	-180.299	-176.708
Toevoegingen aan reserves (lasten)	500	0	3.900	500
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Saldo mutaties reserves	500	0	3.900	500
Resultaat	-178.678	-178.610	-176.399	-176.208

3.8.4.2 Toelichting op de exploitatie

Uit de 2e begrotingswijziging 2019 zijn de volgende mutaties opgenomen (+ = nadeel, - = voordeel):

Taakveld (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Resultaat 2de raadswijziging 2019				
0.11 Resultaat vd rekening baten/lasten	-1.551	840	-556	-5.315
Meicirculaire 2019				
0.10 Mutaties reserves	1.275	-600	-2.353	0
0.61 OZB woningen	43	51	75	84
0.62 OZB niet-woningen	28	25	37	36
0.64 Belastingen overig	3	4	5	6
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	-3.571	-2.641	-228	-60
0.8 Overige baten en lasten	-140	173	166	7
Kadernota 2020				
0.10 Mutaties reserves	-400	-700	-710	0
0.5 Treasury	0	0	0	-150
0.63 Parkeerbelasting	0	0	0	-50
0.8 Overige baten en lasten	0	0	500	0
Tweede ijkmoment 2019				
0.10 Mutaties reserves	320	-1.007	-507	-7
0.5 Treasury	-502	215	-17	428
0.61 OZB woningen	0	0	0	0
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0
0.63 Parkeerbelasting	0	0	0	0
0.64 Belastingen overig	0	1	1	1
0.8 Overige baten en lasten	92	100	84	86
Overige mutaties	-4.859	-3.172	-2.151	-2.060
Geldleningen en afschrijvingen				
Tweede ijkmoment 2019	572	617	-6	-927
Kredieten				
Tweede ijkmoment 2019	10.714	14.565	2.463	11.709

Taakveld (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Reserves				
College- en raadsbesluiten				
Tweede ijkmoment 2019	2.379	2.028	-3.233	-62
Kadernota 2020	400	700	710	0
Meicirculaire 2019	-1.275	600	2.353	0
Overige mutaties	1.579	-816	438	5.335
Voorzieningen				
Tweede ijkmoment 2019	2.140	2.495	2.899	1.611
Totaal	7.248	13.479	-29	10.672

3.8.4.3 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit onderdeel van de begroting. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakveld (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
0.10 Mutaties reserves	-1.701	-139	2.868	1.599
0.11 Resultaat vd rekening baten/lasten	1.070	772	582	2.770
0.5 Treasury	-2.356	-1.794	-2.244	-2.183
0.61 OZB woningen	-6.767	-6.906	-7.046	-7.194
0.62 OZB niet-woningen	-7.088	-7.226	-7.365	-7.510
0.63 Parkeerbelasting	-3.759	-3.769	-3.769	-3.779
0.64 Belastingen overig	-2.466	-2.475	-439	-449
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	-158.223	-159.929	-161.029	-164.487
0.8 Overige baten en lasten	413	2.718	1.010	6.123
Totaal	-180.877	-178.748	-177.432	-175.110

3.8.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

Belasting samenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)

De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de onroerende-zaakbelastingen, de hondenbelasting, de precariobelasting en de naheffingsaanslagen parkeerbelasting als algemeen dekkingsmiddel.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

De gemeente Gouda heeft 82.446 aandelen BNG à € 2,50 nominaal van de in totaal 55.690.720 uitgegeven aandelen. Het aandelenbezit blijft in stand en er zijn geen jaarlijkse bijdragen aan de BNG. De betrokkenheid van de BNG bij de doelstellingen van het programma Algemene dekkingsmiddelen beperkt zich tot de dividenduitkering die als algemeen dekkingsmiddel wordt gebruikt. Voor 2020 en verder wordt uitgegaan van een jaarlijkse dividenduitkering van € 175.000.

Oasen

De gemeente Gouda heeft 72 aandelen Oasen à € 455,00 nominaal van de in totaal 2.500 uitgegeven aandelen. Het aandelenbezit blijft in stand en er zijn geen jaarlijkse bijdragen aan Oasen. De betrokkenheid van Oasen bij de doelstellingen van het programma Algemene dekkingsmiddelen is gering. Oasen keert geen dividend uit en levert in dit verband geen bijdrage aan de algemene dekkingsmiddelen.